

DARÜŞŞAFKA EĞİTİM KURUMLARI

ÇOCUK GÜVENLİĞİ POLİTİKASI

2025

İÇİNDEKİLER

DARÜŞŞAFKA EĞİTİM KURUMLARI ÇOCUK GÜVENLİĞİ POLİTİKASI

GİRİŞ	1
1. ÇOCUK GÜVENLİĞİ POLİTİKASININ YASAL DAYANAKLARI	2
2. ÇOCUK GÜVENLİĞİ POLİTİKASININ AMACI	5
3. TANIMLAR	7
4. KAPSAM	8
5. KORUMA VE ÖNLEME PROSEDÜRLERİ	9
6. BİLDİRİM	17
7. POLİTİKANIN YAYGINLAŞTIRILMASI	19
8. POLİTİKANIN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ	20
9. EKLER	20

DARÜŞŞAFKA EĞİTİM KURUMLARI ÇOCUK GÜVENLİĞİ POLİTİKASI

GİRİŞ

Darüşşafaka Cemiyeti, fırsat eşitliği misyonuyla kurulmuş bir dernektir. Derneğin amacı, Darüşşafaka Cemiyeti Tüzüğü 2. maddede şu şekilde belirtilmektedir: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, babası ve/veya annesi hayatta olmayan, maddi durumu yetersiz ve yetenekli çocukları, eğitimde fırsat eşitliğini sağlayarak yurt içinde ve dışında çağdaş eğitim esaslarına göre okutmak, yaşam boyu öğrenen, evrensel değerleri benimsemiş, özgüvenli, ülkesine ve topluma karşı görev ve sorumluluklarının bilincinde lider bireyler olarak yetiştirmektir (14.04.2012 tarihli Olağanüstü Genel Kurul kararı ile kabul edilmiştir).

Darüşşafaka Eğitim Kurumları, anne ve/veya baba kaybı yaşamış, maddi durumu nitelikli eğitim almaya yeterli olmayan çocuklar için eğitim verir. Bu bağlamda onların akademik, sosyal ve duygusal gelişimlerini bütüncül şekilde destekler.

Çocuk güvenliğinin sağlanmasına yönelik tüm süreçlerde temel aldığımız Darüşşafaka Etik İlke ve Kuralları-Kodları içinde de yer alan ilkeler şunlardır:

- **Haklara Saygı**

Darüşşafaka, tüm faaliyetlerinde insan, çocuk ve hayvan haklarına saygıyı esas alır. Farklılıklara bakılmaksızın tüm paydaşlarına karşı eşit ve adil bir yaklaşım sergiler.

- **Tarafsızlık ve Güvenilirlik**

Darüşşafaka, çocuk güvenliğini sağlarken dil, din, cinsiyet, etnik köken, engellilik, sosyoekonomik durum veya herhangi bir inanç farkı gözetmeksizin hareket eder. Tüm çocuklara eşit davranır ve her çocuğun güvende hissedeceği bir ortam sunmak için çalışır. Tüm çocuklara yönelik ayrımcılığın önlenmesi, tarafsızlık ve eşitlik ilkeleri doğrultusunda hareket edilmesi, tüm çalışanların ve paydaşların ortak sorumluluğundadır.

- **Bilgi Verme, Saydamlık ve Katılımcılık**

Darüşşafaka, çocukların güvenliğini sağlarken tüm süreçlerinde şeffaflık, bilgi paylaşımı ve katılımcılık ilkesine bağlıdır. Çocukları, aileleri ve diğer paydaşları karar alma süreçleri hakkında bilgilendirir ve katılımlarını teşvik eder.

Kurumun işleyişi hakkında düzenli bilgi akışını sağlamak amacıyla kamuoyuna açık raporlar ve dokümanlar sunar. Çocukları ilgilendiren kararların alınmasında çocukların görüşleri dikkate alınır.

Okul yaşamı ile ilgili konularda çocukların kendilerini özgürce ve güvenli ifade edebilmeleri desteklenir. Çocukların görüşlerine ilişkin yazılı ve sözlü dönüş yapılır. Darüşşafaka'da eğitim ve yaşam (yurtlar) bölümlerinde uygulanmakta olan kurallar şeffaf ve yazılıdır. Uygulanan tüm kurallar ve gerekçeleri şeffaf biçimde öğrencilerle ve tüm paydaşlarla paylaşılır. Bu kuralların, ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli geliştirilmesi için öğrencilerin öneri getirebilecekleri yolların açık olması sağlanır.

- **Sorumluluk ve Hesap Verebilirlik**

Çocukların güvenliğini sağlamak yalnızca bir birimin değil, kurumun tüm çalışanlarının ortak sorumluluğudur. Çocuk güvenliği ihlallerinin önlenmesi için güçlü hesap verebilirlik mekanizmaları oluşturulur. Darüşşafaka, her çalışanından ve yöneticisinden hesap verebilirlik bekler. Yapılan tüm işlemler ve alınan tüm kararlar açık, şeffaf ve izlenebilir olmalıdır. Çocuk güvenliğine ilişkin her türlü uygulama, yasal düzenlemelere, uluslararası sözleşmelere ve etik ilkelere uygun biçimde yürütülür. Yönetim, süreçlerin hesap verebilirliğini sağlamak ve geliştirmek amacıyla düzenli denetim ve değerlendirme yapar.

1. ÇOCUK GÜVENLİĞİ POLİTİKASININ YASAL DAYANAKLARI

Darüşşafaka Eğitim Kurumları, çocukların güvenliğini sağlamak ve onları her türlü istismar ve ihmalden korumak amacıyla Çocuk Güvenliği Politikasını oluşturmuştur. Bu politika belgesi, çocukların yalnızca zarar görmesini önlemeyi değil, aynı zamanda katılım haklarını destekleyen, kendilerini ifade etme konusunda teşvik edildikleri ve güçlendikleri bir ortam yaratmayı amaçlar. Çocuk Güvenliği Politikası; Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ile T.C. Anayasası, Çocuk Koruma Kanunu, MEB Temel Kanunu ve ilgili yönetmelikleri gibi ulusal mevzuat çerçevesinde şekillendirilmiştir.

a) *Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi*

Darüşşafaka, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi^[1] (BMÇHS) kapsamında çocukların haklarının korunmasını ve katılımlarının yaşama geçmesini hedefleyen maddelere dayanarak hareket eder.

^[1] Birleşmiş Milletler (BM) tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen "Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşme" çocukların haklarını tanıyan ve koruma altına alan uluslararası bir belgedir. Türkiye, bu sözleşmeyi 1990 yılında taraf olarak imzalamıştır. Sözleşme, çocukların yetişkinlerden farklı ihtiyaçları olduğu kabulünden hareketle çocukların insan haklarını güvence altına alır; çocukları sadece korunması gereken değil, aynı zamanda hak sahibi bireyler olarak kabul eder.

Madde 2: Çocuk hakları, tüm çocuklar içindir. **Tüm çocuklar ayırım gözetilmeksizin eşit haklara sahiptir.**

Madde 3: Çocuğun üstün yararı; çocukla ilgili alınan her kararda, çocuğun fiziksel, duygusal ve sosyal açıdan **gelişimi için en destekleyici seçeneğin öncelenmesi ve yaşama geçirilmesini ifade eder.** Çocuklarla ilgili tüm işlemlerde çocuğun üstün yararı gözetilmelidir. Devletler, çocukların bakımından sorumlu kurumların ve bireylerin çocuğun güvenliğini sağlamak için uygun önlemleri almasını garanti etmelidir.

Madde 6: Her çocuk yaşama hakkına ve sağlıklı, güvenli, destekleyici bir ortamda büyüme hakkına sahiptir. Gelişme hakkı; çocuğun sadece fiziksel değil, aynı zamanda zihinsel, duygusal ve sosyal açıdan desteklenmesini içerir.

Madde 12: Çocuk, kendisini ilgilendiren konularda görüşlerini serbestçe ifade etme ve kendisini ilgilendiren tüm konularda karar alma süreçlerine etki etme hakkına sahiptir.

Ayırım gözetmeme ilkesi (madde 2), çocuğun üstün yararı (madde 3), yaşama ve gelişme hakkı (madde 6) ve katılım hakkı (madde 12) Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin dört temel ilkesidir ve bu dört temel ilke, aşağıdakiler de dâhil, diğer tüm hakların yaşama geçmesi için rehberlik eden maddelerdir.

Madde 19: Devlet, çocukların ebeveynleri, vasileri veya bakımından sorumlu kişiler tarafından maruz kalabilecekleri her türlü fiziksel ve psikolojik şiddet, ihmal, istismar ve kötü muameleye karşı gerekli tüm hukuki, idari ve sosyal önlemleri almakla yükümlüdür.

Madde 27: Her çocuğun bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlâksal ve toplumsal gelişimi açısından yeterli bir yaşam standardına ulaşma hakkı tanınmalıdır.

Madde 28-29: Eğitim hakkı, çocukların gelişimini destekleyecek şekilde sağlanmalı ve eğitimin amacı, insan haklarına saygılı bireyler yetiştirmek olmalıdır.

Madde 34: Çocukların her türlü cinsel sömürü ve istismardan korunması devletin sorumluluğundadır.

b) Bir Hak Olarak Çocuk Katılımı

Darüşşafaka, çocukların kendilerini güvenli bir ortamda ifade edebilmesi, bu seslerin duyulması ve ciddiye alınmasının bir yükümlülük olduğunun farkındadır. Bu bağlamda Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 12. maddesinde yer alan ve sözleşmenin dört temel ilkesinden biri olan Çocuğun Katılım Hakkı maddesini esas alır. Bu hak, çocukların kendilerini ilgilendiren tüm konularda görüşlerini ifade etmeleri ve bu görüşlerin karar alma süreçlerine dahil edilmesi anlamına gelir.

Katılım, yalnızca çocukların görüşlerinin alınmasından ibaret değildir. Anlamli olabilmesi ve gerçekten yaşama geçmesi için belli koşulların olması gerekir. 2007 yılında Laura Lundy tarafından geliştirilen “Lundy Modeli”ne^[2] göre anlamli bir katılım için dört koşulun var olması gerekir:

- **ALAN:** Çocukların görüşlerini özgürce ifade edebilecekleri güvenli ve destekleyici alanlar oluşturulması gerekir. Bu ortamlar, çocukların yaşlarına, gelişim düzeylerine ve farklı ifade biçimlerine uygun olmalıdır. Katılımın “gönüllülük” esasına dayalı olduğu da unutulmamalıdır.
- **SES:** Çocukların bir konuda kendilerini rahatça ifade edebilmesi için öncelikle o konuda yeterince bilgilendirilmeleri gerekir. Aynı zamanda, görüşlerini ifade edebilecekleri ve farklı anlatım biçimleriyle seslerini duyurabilecekleri sözlü ve yazılı araçlara sahip olmaları gerekir.
- **DİNLEYİCİ:** Çocukların ifade ettikleri görüşlerin duyulması yeterli değildir, bu görüşleri karar alma yetkisi olan kurum ve kişilerin duyması, ciddiye alması ve değerlendirmesi gerekir.
- **ETKİ:** Çocukların ifade ettikleri görüşlerin karar süreçlerine etki etmesi ve bu görüşlerin nasıl değerlendirildiği ile süreçlerin nasıl sonuçlandığı konusunda şeffaf bir şekilde bilgilendirilmesi gerekir.

c) Çocuk Koruma Kanunu

Darüşşafaka, 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu^[3] kapsamında aşağıdaki maddelere dayanarak hareket eder:

Madde 4: Çocuğun korunmasına ilişkin tüm tedbirlerde çocuğun üstün yararı esastır. Çocukların hak ve özgürlükleri ihlal edilemez.

Madde 5: Çocuk koruma tedbirleri kapsamında eğitim, sağlık, danışmanlık ve barınma gibi destekler sağlanmalıdır.

Madde 9: Çocuğun bedensel, zihinsel veya ahlaki gelişimini tehlikeye düşürebilecek ihmal veya istismar durumunda ilgili kurumlar hızlıca müdahale etmekle yükümlüdür.

Madde 10: İstismar, ihmal veya şiddete uğrayan çocuklar için gerekli hukuki, psikolojik ve sosyal destek hizmetleri sunulmalıdır.

^[2] Çocuk koruma; çocukların fiziksel, duygusal ve psikolojik açıdan güvenliğini sağlamayı hedefleyen önleyici, koruyucu ve destekleyici tedbirlerin bütünüdür. Türkiye’de 3 Temmuz 2005 tarihinde kabul edilen 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu ile hukuki çerçevesi oluşturulmuş, bununla birlikte çocukların korunmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

^[3] Laura, Lundy (2007) “‘Voice’ is not enough: Conceptualising Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child”, *British Educational Research Journal*, 33:6, 927-942.

d) İç Belgeler

Bu politika belgesi, Darüşşafaka Cemiyeti ve bağlı kurumlarında etik değerlere dayalı kurumsal bir davranış kültürü oluşturmayı ve bu doğrultuda tüm paydaşlara rehberlik edecek etik kodları belirlemeyi amaçlayan **Etik Kod El Kitabı** içerisinde yer alan yaklaşıma dayanarak oluşturulmuştur. Politika belgesi, öğrencilerin güvenliğini sağlamaya yönelik önlemleri, düzenlemeleri ve uygulamaları temel alan **Darüşşafaka Güvenlik Faaliyetleri Yönergesi** ile olağandışı durumların öncesi ve esnasındaki koordinasyon ve müdahale süreçlerini temel alarak çocukların en az riskle korunmasını sağlamak üzere hazırlanan **Kriz Yönetim Planına** uygun olarak geliştirilmiştir.

Bu belge aynı zamanda **Darüşşafaka Eğitim Kurumları Yapay Zekâ Politikasına** uygun ve uyumlu olarak da yazılmıştır.

2. ÇOCUK GÜVENLİĞİ POLİTİKASININ AMACI

Darüşşafaka, çocukların fiziksel, duygusal ve zihinsel gelişimlerini güvenli bir ortamda sürdürebilmeleri için eğitim kurumlarının kritik bir rol oynadığının bilincindedir. Okul ortamının öğrencilerin zamanlarının büyük bir kısmını geçirdiği ve onların gelişimini doğrudan etkileyen bir alan olmasından hareketle, çocuk haklarına saygılı, güvenli ve destekleyici bir eğitim ortamı oluşturmak temel önceliklerimiz arasındadır. Bu doğrultuda oluşturulan Çocuk Güvenliği Politikası,

- **Koruyucu:** Riskleri önceden tespit ederek, çocukların her türlü istismar, ihmal ve kötü muameleye karşı korunmasını sağlamayı,
- **Önleyici:** Çocuk hakları, çocuk güvenliği farkındalığını artırarak olası ihmal ve istismar vakalarının önüne geçmeyi,
- **Müdahale Edici:** Çocuklara zarar verebilecek herhangi bir duruma etkili, hızlı ve profesyonel bir şekilde yanıt vermeyi amaçlayan kapsamlı bir çerçeve sunar.

Darüşşafaka Eğitim Kurumları, çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunmasını sağlamak, olası riskleri önlemek, destekleyici ve güvenli bir öğrenme ortamı sunmak amacıyla bu Çocuk Güvenliği Politikasını oluşturmuştur. Bu politika, çocukların haklarını ve güvenliğini teminat altına alacak önleyici ve koruyucu tedbirleri içermekte olup, çocuklarla doğrudan veya dolaylı temas halinde bulunan herkesin bu belgede yer alan ilkelere uygun hareket etmesini zorunlu kılmaktadır. Bu politika, okul içindeki tüm öğrenciler, öğretmenler, idari personel, veliler, Darüşşafaka ile bağlantılı çalışanlar ve etkinliklerimize katılan misafirleri kapsayacak şekilde düzenlenmiştir.

Yukarıda bahsedilen yasal dayanaklardan da hareketle, Darüşşafaka Eğitim Kurumları Çocuk Güvenliği Politikasının temel hedefleri şunlardır:

- Çocukların fiziksel, duygusal ve psikolojik güvenliğini koruyarak, tüm çocuklar için destekleyici ve kapsayıcı bir eğitim ortamı sunmak,
- Ayrımcılık karşıtı ve eşitlikçi bir yaklaşım benimseyerek, her çocuğun haklarından eşit şekilde yararlanmasını sağlamak,
- Okul topluluğunun tüm üyelerinin (öğrenciler, öğretmenler, idari personel, veliler ve diğer paydaşlar) çocuk koruma ilkeleri ve müdahale süreçleri konusunda bilgi sahibi olmasını sağlamak ve bu doğrultudaki rollerini ve sorumluluklarını belirlemek,
- Potansiyel riskleri erken tespit etmek ve en aza indirmek, çocuk güvenliğine yönelik mekanizmaları sürekli iyileştirmek,
- Çocukların görüşlerini dikkate alan, katılımcı ve şeffaf bir işleyiş sağlamak,
- Çocuk güvenliği ihlallerinin bildirimini teşvik etmek, güvenli ve etkili bildirim mekanizmaları kurmak,
- Çocuk hakları, çocuk güvenliği ve çocuk katılımına yönelik tutarlı bir yaklaşım oluşturmak, bu doğrultuda düzenli olarak eğitim programlarını hayata geçirmek ve sürekliliğini güvence altına almak.

3. TANIMLAR

Politika belgesinde geçen temel kavramlar:

Çocuk: Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye göre 18 yaşına kadar her insan çocuktur. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 20 Kasım 1989'da kabul ettiği sözleşme ile 18 yaşın altındaki bireyleri çocuk olarak tanımlamış ve onların temel haklarını koruma altına almıştır.

Çocuk Güvenliği: Darüşşafaka Eğitim Kurumları bünyesinde çalışanların, programların ve faaliyetlerin çocuklara hiçbir zarar vermemesi, çocukların güçlenmesi ve katılımlarının desteklenmesine yönelik düzenlemeler anlamına gelir.

Çocuğun İyi Olma Hali: Çocuğun iyi olma hali yaklaşımı, çocuğun yaşam koşullarını sadece eğitim, sağlık, barınma gibi nesnel göstergelerle değil; aynı zamanda duyguları, düşünceleri, kişisel deneyimleriyle beraber değerlendiren bütüncül bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, çocukları kendi yaşamlarının uzmanı olarak kabul eder. Çocukların kendilerini nasıl hissettikleri, memnuniyet durumları ve kişisel deneyimleri de en az maddi koşulları kadar önemlidir.

Kapsayıcı Eğitim Ortamı: Çocukların tüm çeşitlilikleriyle sosyoekonomik durum, cinsiyet, etnik, kültür ve dil, engellilik durumu, öğrenme stilleri vb.) bir arada öğrendiği ve haklarından eşit biçimde yararlandığı öğrenme ortamını ifade eder. Bu ortamda her çocuk kendini ait ve güvende hisseder. Hiçbir çocuk ayrımcılığa uğramaz ve eşit saygı görür.

Çocuk Dostu: Çocukların yaşama, gelişme, korunma ve katılım haklarının yaşama geçmesini destekleyen; çocukların kendilerine özgü ihtiyaçlarını gözetken, riskleri en aza indiren ve gelişimlerini destekleyen her türlü ortam, hizmet, materyal vb. için kullanılan bir kavramdır. Okullar, hastaneler, parklar, eğitim içerikleri gibi pek çok alan çocuk dostu ilkeler doğrultusunda düzenlenebilir. Çocuk dostu ortamlar sadece çocukların güvenliğinin sağlanması için değil, aynı zamanda çocukların seslerinin duyulması ve katılım haklarının yaşama geçmesi için de gereklidir.

İhmal: Çocuğun bakımından sorumlu kişiler tarafından, imkân olmasına rağmen temel ihtiyaçlarının sürekli olarak göz ardı edilmesidir. Örneğin; beslenme, sağlık, eğitim ile fiziksel ve duygusal güvenlik gibi temel gereksinimlerin karşılanmaması durumu ihmale örnek oluşturur. Bu durum, çocuğun sağlıklı gelişimini ve güvenliğini riske atabilir.

İstismar: Bilinçli olarak çocuğa yönelik ve onun gelişimine zarar veren fiziksel, ruhsal, cinsel, ekonomik tüm eylemleri kapsar.

- **Fiziksel İstismar:** Çocuğa zarar vermeye yönelik her türlü fiziksel müdahaleyi içerir. Örneğin; vurmak, sarsmak, itmek gibi şiddet içeren müdahaleler fiziksel istismarın kapsamına girer.
- **Duygusal İstismar:** Çocuğun psikolojik bütünlüğüne zarar veren olumsuz davranışları içerir. Sürekli eleştirilme, aşağılama, küçümseme, alay etme, yaşına uygun olmayan sorumluluklar yükleme, korkutma gibi eylemler çocukların ruhsal gelişimlerini engelleyen davranışlardır.
- **Ekonomik İstismar:** Çocuğun fiziksel ve ruhsal gelişimini riske atacak, olumsuz etkileyecek şekilde çalıştırılması ya da angaryalar yüklenmesi anlamına gelir. Eğitim hakkının yaşama geçmesini engellemek veya tehlikeli koşullarda çalıştırmak ekonomik istismar kapsamındadır.
- **Cinsel İstismar:** Çocuğun cinsel içerikli eylemlere maruz bırakılması anlamına gelir. Fiziksel temasla gerçekleştirilebileceği gibi, çocuklara cinsel içerikli görüntüler göstermek ya da izletmek, cinsel içerikli konuşmalar yapmak da bu tür bir istismar kapsamında değerlendirilir.

Akran Zorbalığı: Akran zorbalığı, niyet, tekrar ve güç olmak üzere genellikle üç özellik üzerinden tanımlanır. Zorbalık yapan kişinin amacı, fiziksel şiddete ya da incitici söz veya davranışlara başvurarak (isim takmak, hakaret etmek, dışlamak, tehdit etmek, dedikodu yaymak, bir şey yapmaya ya da yapmamaya zorlamak gibi eylemler bu kapsamdadır) karşısındaki kişiye acı çektirmektir. Akran zorbalığı, tek bir olaydan ziyade bir davranış örüntüsüdür. Zorbalık yapanların genellikle yüksek bir sosyal statü ya da güce sahip olan; daha iri, daha güçlü veya popüler olarak algılanan çocuklar oldukları görülmektedir. Çocukların akranları tarafından fiziksel, sözlü ya da duygusal şiddete maruz kalmasıdır.^[4]

Flört Şiddeti: Bir çocuğun duygusal bir ilişki içinde şiddetin duygusal, fiziksel, dijital vb. olmak üzere farklı biçimlerine maruz bırakılması ve zarar görmesidir. Bu şiddet, zorbalık, kıskançlık, fiziksel zarar verme, tehdit, aşağılayıcı söz ve davranışlar, takip etme, fiziksel müdahale, cinsel sınırların ihlali ya da dijital araçlar yoluyla taciz (zorla şifre isteme, çevrim içi ifşa tehdidi) gibi farklı biçimlerde ortaya çıkabilir.

Siber Zorbalık: Dijital iletişim araçları kullanılarak gerçekleştirilen akran zorbalığı türüdür. Dijital kanallar aracılığıyla tehdit etmek, hakaret etmek, gizli ya da kişisel bilgileri yaymak gibi eylemler siber zorbalık kapsamına girmektedir.

4. KAPSAM

Bu politika, Darüşşafaka Eğitim Kurumlarının tüm alanlarında çocuklarla doğrudan veya dolaylı temas halinde olan ve aşağıda sıralanan tüm kişileri ve faaliyetleri kapsar.

Aşağıda sıralanan yetişkinler, çocuk güvenliğinin yaşama geçmesinden sorumludur:

^[4] <https://www.unicef.org/turkiye/hikayeler/akran-zorbal%C4%B1%C4%9F%C4%B1-nedir-ve-nas%C4%B1-engellenir>

- Okulun akademik ve yaşam alanlarından sorumlu tüm yöneticileri,
- Öğretmenler,
- Belletmen öğretmenler,
- Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Birimi,
- Diğer ruh sağlığı çalışanları (Okul Psikiyatristi, Okul Psikologları),
- Okul çalışanları (güvenlik, yemek, servis, temizlik, teknik hizmetler vd.),
- Revir çalışanları,
- Okul Aile Birliği üyeleri, İstanbul velileri ve tüm veliler,
- Bağışçı ve gönüllüler,
- Darüşşafaka Cemiyeti çalışanları ve üyeleri, mezunlar,
- Okul etkinliklerine katılan misafirler,
- Okulla bağlantılı sözleşmeli çalışanlar, kısa dönemli uzmanlar ve taşeron hizmet sağlayıcıları.

Sorumluluk sınırı aşağıdaki tüm alanları kapsar:

- **Akademik Ortamlar:** Dersler, laboratuvar çalışmaları vb.
- **Öğrenci Evleri ve Yaşam Alanları:** Yatakhane, yemekhane, spor salonları, kütüphaneler, müzik okulu, okul servisleri, bahçe gibi çocukların vakit geçirdiği tüm fiziksel alanlar.
- **Okul Dışı Faaliyetler:** Geziler, kamplar, sosyal sorumluluk projeleri, yarışmalar gibi okul dışı tüm etkinlikler.
- **Çevrim İçi Ortamlar:** Çevrim içi dersler, eğitim platformları & uygulamaları, e-posta yazışmaları ve diğer tüm çevrim içi etkileşim alanları.

Her ortam ve faaliyet biçiminde çocukların güvenlikleri önceliklendirilir; bu alanlarda çocukların güvenliğini tehdit edebilecek olası riskler önlenir ve uygun biçimde müdahale edilir.

5. KORUMA VE ÖNLEME PROSEDÜRLERİ

a. Risklerin Tespiti ve Azaltılması

Okulumuzda her yıl düzenli olarak yapılan risk analizlerinde, çocukların fiziksel, psikososyal ve dijital olmak üzere güvenlikleri ele alınır. Fiziksel güvenlik değerlendirmesi, öğrencilerin günlük yaşamlarını sürdürdükleri tüm alanların güvenlik açısından incelenmesini kapsar. Okul binaları, sınıflar, koridorlar, merdivenler, asansörler, tuvaletler, laboratuvarlar, oyun ve serbest zaman alanları, spor ve müzik salonları, yatakhaneler ve dinlenme alanları, okul bahçeleri gibi alanların riskleri belirlenir. Tüm bu alanların güvenliği için yapılan düzenlemelerde öğrencilerin yaşı ve gelişim düzeyleri ile özel ihtiyaçları göz önünde bulundurularak hareket edilir. Risk analizleri sonucu elde edilen veriler, düzenli olarak kayıt altına alınır ve gerekli iyileştirmeler yapılır. Okul yönetimi ve İdari İşler Koordinatörlüğü, bu sürecin takibinden ve gerekli düzenlemelerin yapılmasından sorumludur.

Psikososyal güvenlik değerdendirmesi, çocukların duygusal ve sosyal olarak da kendilerini güvende ve iyi hissetmelerini sağlamayı hedefler.

Öğrenciler arasında yaşanabilecek akran zorbalığı, flört şiddeti, siber zorbalık gibi davranış biçimleri ve tutumlar düzenli olarak gözlemlenir. Bu risklerin tespitine yönelik izleme araçları geliştirilir (örneğin, kendine zarar verme ölçeği) ve kullanılır.

Öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri güvenli alanların oluşturulması için çaba gösterilir. Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Birimi sürece aktif olarak katılır. Düzenli yapılan görüşmelerle çocukların duygusal ve sosyal ihtiyaçları takip edilir.

Dijital güvenlik ise öğrencilerin çevrim içi ortamda maruz kalabilecekleri siber zorbalık, kişisel verilerin izinsiz paylaşılması, çevrim içi ortamlarda yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun olmayan zarar verici içeriklere maruz bırakılmaları gibi risklere karşı korunmasını amaçlar. Okulun dijital altyapısı ve kullanılan çevrim içi platformlarda çocukların kişisel verilerinin gizliliğini ve güvenliğini esas alan kullanım hedeflenir.

Bu çok boyutlu güvenlik yaklaşımının amacı, Darüşşafaka Eğitim Kurumlarında öğrenim gören tüm çocukların fiziksel, duygusal, sosyal açıdan kendilerini fiziksel ve çevrim içi tüm ortamlarda kendini güvenli, ait, değerli ve desteklenmiş hissetmesini sağlamak; kapsayıcı ve güvenli bir öğrenme ortamı oluşturmaktır.

b. Roller ve Sorumluluklar

• Çocuk Güvenliği Sorumlusu

Çocuk güvenliği ile ilgili takip ve raporlama süreçlerinden sorumlu bir kişi belirlenir. Bu kişinin sorumlulukları şunlardır:

- Yöneticiler, öğretmenler ve belletmen öğretmenlerin Çocuk Güvenliği Politikasına hâkim olduğundan emin olur. Bunun için toplantılar, oryantasyon programları, atölyeler düzenler.
- Okul çalışanlarının ve velilerin bilgilendirilmesi için çalışmalar yapar.
- Çocukların bilgilendirilmesi için çalışmalar yapar, çocuk dostu rehberler ve materyaller hazırlar.
- Potansiyel riskleri düzenli olarak analiz eder ve riskleri en aza indirecek önlemleri belirler.
- Çocuklar, veliler ve çalışanlar için güvenli ve erişilebilir bildirim mekanizmaları oluşturur ve kullanımını teşvik eder.
- Çocukları, bildirim mekanizmalarını nasıl kullanacakları konusunda yaşlarına uygun biçimde bilgilendirir.

- Çocuk güvenliği ihlali olan durumlarda bildirim süreçlerini yürütür, bildirimleri toplar, sınıflandırır ve ilgili kişilerle paylaşır. (Örneğin, komite ile paylaşılması gereken bildirimleri komiteye iletir.)
- Çocukların korunmasını gerektiren acil durumlarda okul yönetimi ile Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Birimi, rehberlik servisi ve yasal makamlarla iş birliği içinde çalışır.
- İhmal, istismar ve şiddet vakalarının yasal prosedürlere uygun şekilde yönetilmesini sağlar.
- Çocuk Güvenliği Politikasının sorumlu tüm kişiler tarafından eksiksiz şekilde uygulanmasını denetler.
- Politika belgesinde revize edilmesi gereken konuları tespit eder, eksiklikleri belirler ve güncellemek için öneriler sunar.
- Çocuk güvenliği konusunda yapılan tüm çalışmaları düzenli olarak Okul Genel Müdürüne raporlar.
- Tüm süreçlerde, okul yönetimi ve ruh sağlığı çalışanları ile birlikte koordinasyon içinde çalışır.

• Çocuk Güvenliği Komitesi

Komite üyeleri; Çocuk Güvenliği Sorumlusu, okul yönetiminden belirlenen bir temsilci ve okul Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Biriminden bir temsilci olmak üzere üç kişiden oluşur. Bildirim konusuna bağlı olarak, okul ve/veya yaşam evlerinden ilgili yöneticiler, Okul Aile Birliği temsilcisi, avukat, sosyal hizmet uzmanı vb. dış uzmanlar komiteye dâhil edilebilir.

Çocuk Güvenliği Komitesinin görevleri şunlardır:

- Çocuk Güvenliği Sorumlusu tarafından iletilen bildirimleri değerlendirmek ve sonuca bağlamak,
- Gerekli durumlarda yasal makamlara bildirim yapılmasını sağlamak,
- Ayda bir kez yapacağı düzenli toplantılarla çocuk güvenliğine dair gelişmeleri değerlendirmek.

Bildirim süreci şöyle işler:

Fiziksel, duygusal, cinsel istismar ya da ihmal şüphesi içeren tüm durumlar, öğrenciler arasında tekrarlayan şiddet, zorbalık, dışlama gibi zarar verici davranışlar, dijital platformlar üzerinden çocuklara yönelik tehdit, istismar ya da zorbalık içerikli durumlar bildirildiğinde, bu bildirimler doğrudan **Çocuk Güvenliği Komitesine** iletilir.

Komite bildirim anından itibaren **en geç 5 iş günü içinde** toplanır. Acil durumlarda derhal toplanır.

Toplantılar gizlilik içinde yürütülür. Bildirimde bulunan ve hakkında bildirim yapılan kişilerin kimliği gizli tutulur ve süreç boyunca yalnızca gerekli kişilerle paylaşılır.

Komite, bildirim konusuna göre okul yöneticilerinden, öğretmenlerden veya uzman kişilerden bilgi ve görüş alabilir. Komite, dâhil olması gerektiğini düşündüğü (örneğin, seviye müdür yardımcıları gibi) kişileri davet etme kararı alabilir. Komiteye dâhil olan tüm kişiler de gizlilik ilkesine uymak zorundadır.

Komite, olayla ilgili belge, bilgi ve kanıtları doğrudan talep edebilir ve başvuruyu en kısa sürede sonuçlandırmak için özen gösterir.

Alınan kararlar oy çokluğuyla belirlenir ve resmi kayıt altına alınır.

Tüm bu sürecin sonunda, karar ve öneriler okul yönetimiyle paylaşılır ve gerekli işlemlerin takibi yapılır.

Çalışmalarının sağlıklı yürütülebilmesi için, komitede hızlı ve düzenli katılım sağlayabilecek kişilerin yer alması gerekir. Bu nedenle sorumluluğu üstlenecek kişilerin şeffaf biçimde bilgilendirilmesi ve onaylarının alınması önemlidir.

c. Davranış Kuralları

Darüşşafaka Eğitim Kurumları, çocukların güvenliğini sağlamak, onları her türlü ihmal, istismar, kötü muamele ve zarardan korumak; aynı zamanda çocukların haklarına, bütünsel gelişimine ve iyi olma haline öncelik vermek amacıyla, tüm okul ve yaşam alanlarında uygulanmak üzere davranış kuralları belirlemiştir.

Çocuk Güvenliği Davranış Kuralları, kurumsal çocuk güvenliği yaklaşımının yalnızca ilkesel düzeyde kalmayıp aynı zamanda nasıl uygulanacağını da göstermesi açısından önemlidir. Davranış kuralları, politika belgesinde belirtilen çocuk hakları ve güvenliği ilkelerinin günlük yaşamda nasıl karşılık bulduğunu somutlaştırarak, tüm çalışanlar için açık sınırlar ve ortak etik standartlar belirler.

Çocuk Güvenliği Davranış Kuralları ektedir.

d. Farkındalık Çalışmaları

Darüşşafaka Eğitim Kurumlarında çocuk haklarına yönelik farkındalık çalışmaları, çocukların hak temelli bir bakış açısı geliştirmeleri amacıyla yapılır. Derslerde ve tamamlayıcı etkinliklerde çocuk hakları konuları ele alınır.

Öğrenci meclisleri, geri bildirim anketleri ve toplantıları, öğrenci ve veli seminerleri gibi katılımı güçlendirme amacı taşıyan uygulamalar aracılığıyla çocukların karar alma mekanizmalarına dâhil edilmesi teşvik edilir ve kendi ihtiyaçlarını ifade etmeleri için alan açılır. Bu tür yapılar, çocukların yalnızca dinleyici konumunda değil, aynı zamanda görüşlerini dile getiren ve kendi haklarını savunan aktif özne olarak güçlenmelerini desteklemektedir.

Çocuk Güvenliği Politikası ve Davranış Kurallarının uygulanmasına yönelik farkındalık çalışmaları ise, çocukların yanı sıra okulun akademik ve idari tüm çalışanlarını kapsar. Politikanın yaklaşımı, ilkeleri ve gerekliliği ile özellikle Davranış Kurallarının içselleştirilmesi için düzenli ve ihtiyaca uygun farkındalık çalışmaları yapılır. Bu çalışmaları planlama ve düzenleme sorumluluğu Çocuk Güvenliği Sorumlusuna aittir. Politikanın işleyişini kolaylaştırmak için belirli temalarda (örneğin; çocuk katılımı, akran zorbalığı vb.) tamamlayıcı eğitim çalışmalarının yapılması da öngörülmüştür.

e. İşe Alım Politikası

Darüşşafaka Eğitim Kurumlarında işe alım süreçleri, çocukların güvenliğini ve iyi olma halini merkeze alan kapsamlı bir değerlendirme sistemi çerçevesinde yürütülmektedir. İşe alım sürecinin temel adımlarından biri İnsan Kaynakları Prosedürlerinin eksiksiz bir şekilde uygulanmasıdır. Bu bağlamda adaylardan arşiv kayıtlı adli sicil kaydı, kimlik belgeleri ve gerekli diğer resmi evraklar istenmektedir. Adayların gerekli belgeleri sunmaları zorunludur. Bu süreçte, sadece yasal zorunluluklar değil, aynı zamanda kurumun Çocuk Güvenliği Politikası doğrultusunda belirlediği etik ilkeler de dikkate alınır. Buna bağlı olarak, işe alım süreçlerinde, adayların bu ilkelere bağlılığını anlamayı kolaylaştıracak ek kriterler belirlenebilir.

Çocuk Güvenliği Politikası, iş sözleşmesinin eki olarak sunulur ve ilgili kişi tarafından onaylanması gerekir.

d. Hizmet/Ürün Satın Alma

Darüşşafaka Eğitim Kurumlarında hizmet ve ürün satın alma süreçlerini yürütürken de çocukların güvenliklerinin korunması ve haklarının gözetilmesi ilkesi doğrultusunda hareket edilmektedir. Tedarikçilerle yapılan sözleşmelerde bilgi paylaşımı söz konusu olduğunda, ayrıca bir gizlilik sözleşmesi imzalanmaktadır.

Kurumun tedarikçileri doğrudan çocukların temasta olduğu gıda, temizlik malzemeleri gibi ürünlerde sağlık ve güvenlik standartlarına uygunluğu sağlamakla yükümlüdürler. Bu ürünler, belirlenen kalite standartlarına göre titizlikle kontrol edilmekte ve yalnızca uygun bulunan ürünler kullanıma sunulmaktadır. Bu konuda da çocukların geri bildirimlerinin belirli bir düzen içinde alınması önemsenir. Hizmet ya da ürünlerin okula teslimi aşaması da Darüşşafaka Güvenlik Faaliyetleri Yönergesine tabidir.

g. Bağışlar

Bağış kabul süreçleri şeffaflık ilkesine dayalıdır. Bağışçılarla yapılan sözleşmelerde gizlilik sözleşmesi de ayrı olarak imzalanır. Bu şekilde, bağış süreçleri hem şeffaf hem de güvenli bir şekilde yönetilir.

h. Kurumsal İş Birlikleri

Darüşşafaka, cinsiyet, ırk, din, mezhep gibi konularda ayrımcılık yapan, çocuk işçi çalıştıran, yolsuzluk ya da benzeri konularda yargı tarafından cezalandırılmış kurum, kuruluş ya da şirketlerle sosyal sorumluluk projelerinde yer almaz. Detaylı düzenleme Kurumsal İletişim Kılavuzunda yer almaktadır.

i. Okula Ziyaretçi Kabulü

Okula gelen tüm ziyaretçilerin (veliler, mezunlar, dış uzmanlar vb.) çocuklarla temasını kontrol altında ve güven içinde tutmak için **Darüşşafaka Güvenlik Faaliyetleri Yönergesi** içeriğinde kapsamlı düzenleme yapılmıştır.

Bu düzenlemeler ile hiçbir ziyaretçi, ilgili personelin bilgisi olmaksızın herhangi bir çocukla temas edemez. Ayrıca, okula risk taşıyan materyallerin girişi de engellenir; girişlerde çanta ve benzeri eşyalar güvenlik kontrolünden geçirilir.

Okulun sadece ana girişi değil, tüm girişlerinde benzer güvenlik yönerge ve yönetmelikleri uygulanır. Kimlik belgesi göstermeyen ya da okula girişi uygun görülmeyen kişilerin okul yerleşkesine girmesine izin verilmez.

j. Öğrenci Kabul ve Kayıt Politikası

Öğrenci kabul süreçleri Çocuk Güvenliği Politikasında yer alan ilkelere uygun ilerler. Çocuklar ve aileleri kabul sürecine dair şeffaf olarak ve net biçimde bilgilendirilir; herhangi bir ayrımcılığa, ihmale, yanlış beklenti yaratılmasına neden olmamak üzere önlemler alınır.

Okula kaydı yapılan öğrenciye okulun Çocuk Koruma Politikası hakkında bilgilendirme yapılır. Kayıt evraklarında bu politikaya yer verilir.

k. Ölçme Değerlendirme Politikası

Darüşşafaka Eğitim Kurumlarında Ölçme ve Değerlendirme Politikası, öğrencilerin akademik gelişimlerinin şeffaf ve kapsayıcı şekilde izlenmesi amacıyla yapılandırılmaktadır.

Sınavlar, proje çalışmaları, performans ödevleri gibi çeşitli değerlendirme yöntemleri kullanılmakta ve bu süreçler öğrenci ve veliler ile paylaşılmaktadır.

Ölçme Değerlendirme Politikasının, Çocuk Güvenliği Politikası ile ilişkisinin kurulması önemlidir. Çocukların alternatif değerlendirme yöntemlerine katılım sağlaması, değerlendirme süreçlerine itiraz edebilmeleri ve geri bildirimde bulunmalarının önü açıktır. Böylece çocukların kendilerini ifade etme haklarını destekleyerek, adil ve kapsayıcı bir öğrenme ortamının oluşturulması ve sürdürülmesine katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Ölçme ve Değerlendirme Politikası, her yıl düzenli olarak gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir. Bu süreçte öğrencilerin ve velilerin geri bildirimleri anketler aracılığıyla toplanmakta ve ihtiyaç doğrultusunda gerekli revizyonlar yapılmaktadır.

I. Okul Dışı Alanlar

Darüşşafaka öğrencileri, okul dışı alanlardaki akademik çalışma süreçleri ya da kişisel zamanlarında da Çocuk Güvenliği Politika Belgesi kapsamında korunur ve desteklenirler.

Tüm öğrencilere açık olan akademik geziler, Akademik Geziler Prosedüründe; daimî ortaokul öğrencilerine yönelik okul dışı etkinlikler Hafta Sonu Etkinlikleri Prosedüründe detaylandırılmıştır. Sorumlu öğretmen ve yöneticilerin bu prosedürlere uygun hareket etmesi, tercihen Çocuk Güvenliği Sorumlusu ile risk planlaması yapılması beklenir. Okul dışı tüm etkinliklerde çocuklara eşlik eden yetişkinlerden biri Çocuk Güvenliği Sorumlusu Temsilcisi olarak belirlenir ve çocuk güvenliğine dair genel işleyişi gözetmenin yanı sıra bildirim alma konusunda da sorumluluk alır.

Çocukların hafta sonu çarşı izinlerine yönelik düzenlemeler de Güvenlik Faaliyetleri Yönergesinde belirtilmiştir.

m. İletişim ve Görünürlük

Darüşşafaka'nın iletişim faaliyetlerinde ve sosyal medya kullanımlarında, çocukların haklarının yaşama geçmesi, güvenliğin sağlanması ve kişisel verilerinin gizliliğini esas alır.

- Çocukların fotoğrafları, videoları, ses kayıtlarını içeren içeriklerin herhangi dijital bir platformda paylaşılması, sadece çocukların üstün yararı gözetilerek ve ancak çocuklardan ve velilerinden açık rıza alınması ile mümkün olabilir.
- Açık rıza alınırken, söz konusu görsel ve yazılı içeriklerin nerede ve nasıl, hangi amaçla kullanılacağı konusunda hem çocuklar hem de velileri, paylaşımların amacı konusunda yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun biçimde bilgilendirilir ve yazılı olarak belgelendirilir.

- Çocuk ya da veli, daha önce izin verdiği bir içeriğin kaldırılmasını talep edebilir; bu talepler yerine getirilir ve ilgili içerik kaldırılır. Fakat çocuk ve veli dijital ortamda bu içerik kaldırılrsa bile dolaşımda kalabileceği konusunda bilgilendirilir.
- Hazırlanan içeriklerde çocuklar küçük düşürücü, zayıf ve mağdur olarak gösterilmez.
- İçeriklerde çocuklar, sadece “görünen” değil, aynı zamanda katkı sunan, sesine değer verilen özne olarak yer alır, fikirleri ve görüşleri ön plana çıkarılır.
- Paylaşılan içeriklerde çocuk haklarına saygılı ve güçlendirici bir dil kullanılması sağlanır; ayrımcılık, şiddet, nefret söylemi içeren bir dil kesinlikle kullanılmaz.
- Paylaşımlarda çocukların isimleri, yaşları, telefon numaraları, sınıfları, adresleri, sağlık durumları, öyküleri ya da konum bilgileri gibi kişisel veriler paylaşılmaz.
- Çocuklara ilişkin görsel ve yazılı materyaller, yalnızca yetkisi olan kişilerin erişebileceği şekilde arşivlenir ve güvenli dijital ortamlarda saklanır. Basılı kopyaları ise kilitli dolaplarda saklanır.
- Çocuklara ilişkin tüm içerikler paylaşılmadan önce çocuk güvenliği açısından değerlendirilir ve onay sürecinden geçirilir.
- Basın ve medya kuruluşlarıyla yapılacak iş birliklerinde çocukların yer aldığı içeriklerin nasıl ve nerede, ne amaçla kullanılacağı yazılı olarak belirlenir. Bu politika belgesine aykırı durumlarda uygulanacak yaptırımlar sözleşmeye eklenir.

Darüşşafaka bünyesinde yer alan tüm çalışanlar, bu ilkelere uygun davranmakla yükümlüdür.

n. Çocukların Kişisel Verilerinin Korunması ve Kapalı Devre Kamera Sistemi (CCTV)

Darüşşafaka, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) başta olmak üzere yasal düzenlemelere uygun olarak hareket eder.

Kişisel Verilerin Korunmasına ilişkin tüm faaliyetler, **Darüşşafaka Güvenlik Faaliyetleri Prosedürleri** ile uyumlu şekilde yürütülür. Buna göre:

- Çocuklara ait her türlü görsel ve yazılı veri (kimlik bilgisi, sağlık bilgisi, eğitim, görüntü verileri gibi), yalnızca açık rıza alınarak ve belli meşru amaçlarla toplanır, kullanılır ve saklanır.
- Bu veriler sadece yetkili kişilerin erişebileceği şekilde, güvenli dijital ortamda şifrelenerek korunur.
- KVKK'nın aydınlatma yükümlülüğü çerçevesinde hem veliler hem de çocuklar, hangi verilerin, hangi amaçla ve ne kadar süreyle saklanacağı konusunda yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun biçimde bilgilendirilir.
- Çocukların kişisel verileri, yasal zorunluluklar dışında asla üçüncü kişilerle paylaşılmaz ve asla ticari amaçla kullanılmaz.
- Verilerin işleme amacı ortadan kaldırıldığında veya veli talep ettiğinde kişisel veriler KVKK'ya uygun biçimde silinir, yok edilir veya anonim hale getirilir.

Kapalı Devre Kamera Sistemleri Yönetimi Esasları, **Darüşşafaka Güvenlik Faaliyetleri Prosedürleri** kapsamında belirlenen ilkelere göre yürütülmektedir. Buna göre:

- Okul yerleşkesi içinde yer alan kamera sistemi, yalnızca öğrencilerin ve okul çalışanlarının güvenliğinin sağlanması amacıyla kullanılır. Bu sistemlerin kurulumu ve işletilmesi sırasında çocukların özel hayatlarının gizliliğine özen gösterilir.
- Sınıflar, tuvaletler, soyunma-giyinme alanları gibi alanlarda kesinlikle kamera sistemi bulunmaz.
- Kamera kayıtları, yalnızca yetkili okul yönetimi ve güvenlik personelinin erişimine açıktır.
- Kayıtlar, yasal süreye uygun biçimde saklanır ve bu süre tamamlandığında imha edilir.
- Kayıtlar, yalnızca yasal zorunluluk çerçevesinde üçüncü kişilerle paylaşılabilir.

6. BİLDİRİM

Gizlilik Prosedürü: Tüm bildirimler ve çocuk güvenliği ile ilgili veriler gizli tutulur. Çocukların kimlikleri, bildirilen durumlar ve kişisel bilgileri yalnızca yetkilendirilmiş kişilerle (belirlenen ruh sağlığı çalışanı, Çocuk Güvenliği Sorumlusu, gerekli durumlarda komite, ilgili yöneticiler ve yasal merciler ile) paylaşılır. Elektronik ortamda saklanan veriler şifrelenir ve sadece yetkili kişiler erişebilir. Tüm çalışanlar bu konuda bilgilendirilir ve gerekli önlemleri alma yükümlülükleri hatırlatılır.

Bildirim Alma Süreci: Öğrenciler, veliler ve çalışanlar çocuk güvenliğine ilişkin bir ihlal durumunda e-posta aracılığıyla ya da yüz yüze bildirimde bulunurlar. Bu bildirimler alınırken çocuklar ve yetişkinler için ayrı bir form taslağı kullanılır (Ek 2 ve 3). Özellikle yüz yüze bildirimlerde (Bu bildirimler Çocuk Güvenliği Sorumlusuna yapılabileceği gibi, çocuk tarafından güvendiği herhangi bir yetişkine de iletilebilir.) formun doldurulması ve ivedilikle bildirim sürecine dâhil edilmesi önemlidir.

Çocuklar, hangi durumlarda ve nasıl bildirimde bulunacakları konusunda, Çocuk Güvenliği Sorumlusu aracılığıyla açık bir şekilde bilgilendirilir. Çocuk Güvenliği Sorumlusu, çocuklar ve tüm okul çalışanları tarafından bilinir. Aynı zamanda veliler de kime ve nasıl ulaşabilecekleri konusunda bilgilendirilir.

Takip Süreci: Çocuk Güvenliği Sorumlusu bildirimleri alan ilk kişidir. Çocuk Güvenliği Sorumlusu bildirimi değerlendirir ve ilk değerlendirme yapıldıktan sonra eğer komiteye iletilmesi gereken bir bildirim ise Çocuk Güvenliği Komitesine iletilir. Komite, bildirim alındığı andan itibaren konuya bağlı olarak 5 iş günü içinde toplanır ve durumu değerlendirir. Acil durumlarda daha kısa süre içinde de toplanabilir. Yasal bildirim gereken durumlarda, okul yönetimi ile koordinasyon içinde, 24 saat içinde bildirimde bulunulur. Okul yönetimi, durumu resmi makamlara bildirir ve takip eder.

Bildirimin her sürecinde çocuğun güvenliği ve iyi olma hali ön planda tutulur. Bildirimde bulunan ya da bildirimin konusu olan “Çocuk” kendisine uygun ve şeffaf biçimde sürecin nasıl ilerleyeceği hakkında bilgilendirilir. Ayrıca süreç boyunca ve sonunda da gerekli bilgilendirmeler yapılır. Bu sürecin sorumluluğu Çocuk Güvenliği Sorumlusu ve Komitesindedir. Bu süreçte okul ruh sağlığı çalışanları da komite ve Çocuk Güvenliği Sorumlusu ile birlikte çalışır. Destek süreci ise çocuğun ihtiyacına göre okul ruh sağlığı çalışanları tarafından şekillendirilir.

Acil Bildirim Durumları: Şiddet, tehdit, cinsel saldırı gibi durumlar içeren acil bir bildirim söz konusu olduğunda, bildirim alındığı andan itibaren başlatılacak acil ve hızlı bir protokol uygulanmalıdır. Kriz Yönetim Planına uygun biçimde önlemler alınır, ilgili yetişkinin çocuklarla olan faaliyetleri hemen durdurulur. Okul yönetimi, güvenlik ekipleri ve okul ruh sağlığı çalışanları iş birliği içinde çalışarak çocuğun ihtiyaçlarına hızlı şekilde müdahale eder. Bu süreçte de çocuğa ilişkin kişisel verilerin korunması sorumluluğu hatırlanır.

Destek ve Güçlendirme Çalışmaları: Bildirim süreci sonrası ilgili çocukların psikolojik desteğe erişebilmesi sağlanır. Okul ruh sağlığı çalışanları öğrencinin yaşına, durumuna ve ihtiyacına uygun destek hizmetini sunar.

Bildirim Şeması

Aşama	Kim Yapar?	Kime Bildirir?	Nasıl Yapılır? / Ne olur?
1. Bildirimin Yapılması	Çocuklar Okul çalışanları Veliler	Çocuk Güvenliği Sorumlusu	cocuk.guvenligi@dek.k12.tr e-posta adresine ya da yüz yüze yollarla bildirim yapılır. Öğrenciler, form kullanımı ve nasıl bildirim yapabilecekleri konusunda düzenli olarak bilgilendirilir.
2. İlk Değerlendirme	Çocuk Güvenliği Sorumlusu	-	Bildirimler alınır, sınıflanır ve ön değerlendirme yapılır.
3. İleri Bildirim	Çocuk Güvenliği Sorumlusu	Çocuk Güvenliği Komitesi	Bildirim komiteye yazılı olarak iletilir. Bildirim türüne göre ilgili kişiler komiteye dahil edilir.

Aşama	Kim Yapar?	Kime Bildirir?	Nasıl Yapılır? / Ne olur?
4. Komite Değerlendirmesi	Çocuk Güvenliği Komitesi	-	Komite en geç 5 iş günü içinde toplanır ve karar alır. Acil durumlarda bu süre kısalır. Bildirim değerlendirilir ve gerekli müdahale yolları belirlenir.
5. Yasal Bildirim	Okul Yönetimi (Çocuk Güvenliği Komitesi kararı ile)	Resmi makamlar	İhmal, istismar, şiddet, tehdit vb. acil vakalarda 24 saat içinde yasal bildirim yapılır. Süreç okul yönetimi ve Çocuk Güvenliği Sorumlusu tarafından birlikte yürütülür.
6. Destek Süreci	Okul Ruh Sağlığı Çalışanları, Çocuk Güvenliği Sorumlusu ve Çocuk Güvenliği Komitesi	Öğrenci ile birebir iletişim	Çocuğa destek sağlanır ve sürecin her adımında çocuk yaşına uygun biçimde, gerekli ölçüde bilgilendirilir. Bu sürecin sorumluluğu Çocuk Güvenliği Sorumlusu ve Komitesindedir. Bu süreçte okul ruh sağlığı çalışanlar, komite ve Çocuk Güvenliği sorumlusu ile birlikte çalışır. Çocuğun güvenliği ve iyi olma hali önceliklidir. Destek süreci çocuğun ihtiyacına göre okul ruh sağlığı çalışanları tarafından şekillendirilir.

7. POLİTİKANIN YAYGINLAŞTIRILMASI

Politika, web sitesi ve kurum içi iletişim platformlarında paylaşılmaktadır. Tüm personel ve veliler, politikadaki güncellemeler hakkında düzenli olarak bilgilendirilir. Politikanın daha geniş bir kitleye yayılabilmesi için çeşitli yöntemler kullanılır. Eğitimler, toplantılar ve atölye çalışmaları gibi etkinliklerle politika sürekli olarak pekiştirilir. Her yıl ağustos ayı seminer döneminde öğretmenler ile belge üzerinden çalışmalar yürütülür. Bu çalışmalar, farkındalık yaratmayı ve politikaların uygulanmasını kolaylaştırmayı hedefler.

Okul yönetimi, politikanın sürekliliğinin sağlanması sürecinde öncülük sorumluluğunu üstlenir.

8. POLİTİKANIN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

Çocuk Güvenliği Politikası, her yıl okul kapandıktan sonra, haziran ayı hizmet içi döneminde düzenli olarak gözden geçirilir ve ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenir. Bu sorumluluk, Çocuk Güvenliği Komitesine aittir. Gözden geçirme sürecinde çocukların, okul çalışanlarının ve velilerin görüşlerinin alınması önemsenir.

Geri bildirimler, toplantılar ve anketler aracılığıyla bu süreçte katılımcı bir yaklaşım benimsenir. Politikanın revizyonu, Çocuk Güvenliği Sorumlusu tarafından Çocuk Güvenliği Komitesinin bilgisi dâhilinde yapılır ve son onay Okul Genel Müdürü tarafından verilir.

9. EKLER

- 1.Davranış Kuralları
- 2.Bildirim Formu - Çocuklar İçin
- 3.Bildirim Formu - Yetişkinler İçin

EK 1: DARÜŞŞAFKA EĞİTİM KURUMLARI ÇOCUK GÜVENLİĞİ DAVRANIŞ KURALLARI

Darüşşafaka Eğitim Kurumları, çocukların güvenliğini sağlamak, onları her türlü ihmal, istismar, kötü muamele ve zarardan korumak; aynı zamanda çocukların haklarına, bütünsel gelişimine ve iyi olma haline öncelik vermek amacıyla, tüm okul ve yaşam alanlarında uygulanmak üzere yetişkin davranış kuralları belirlemiştir. Bu kurallar; yaşam alanı (yurtlar), akademik ve eğitim alanı, spor alanı gibi okulun farklı birimleri dâhil olmak üzere, çocuklarla doğrudan ya da dolaylı biçimde etkileşimde bulunan tüm yöneticiler, öğretmenler, belletmen öğretmenler, idari personel, destek çalışanları, güvenlik personeli, veliler, ziyaretçiler, mezunlar ve kurumla ilişkili diğer tüm yetişkinler için geçerlidir. Bahsi geçen tüm tarafların çocuk güvenliği konusundaki sorumluluklarının farkında olması beklenir.

Çocuk Güvenliği Davranış Kuralları, kurumsal çocuk güvenliği yaklaşımının yalnızca ilkesel düzeyde kalmayıp aynı zamanda nasıl uygulanacağını da göstermesi açısından önemlidir. Davranış kuralları, politika belgesinde belirtilen çocuk hakları ve güvenliği ilkelerinin günlük yaşamda nasıl karşılık bulunduğunu somutlaştırarak, tüm çalışanlar için açık sınırlar ve ortak etik standartlar belirler.

Aynı zamanda bu kurallar, çocukların haklarını tanımaları ve olası ihlal durumlarında kendilerini savunabilmeleri için koruyucu bir zemin oluşturur. Kurumsal bütünlüğü ve çocukların iyi olma hâlini güvence altına alan bu bütüncül yaklaşım sayesinde tüm kurallar tüm yetişkinler için standart hale gelir.

HER ZAMAN

1. Fiziksel teması yalnızca çocuğun açık rızası ve üstün yararı çerçevesinde, hayati tehlike gerektiren durumlarda sınırlı ve uygun biçimde gerçekleştireceğim; çocukların kişisel sınırlarına, mahremiyetine ve özel yaşamına her koşulda saygı göstereceğim.
2. Yatakhane, duş, tuvalet gibi mahrem alanlarda çocukların öznel sınırlarına ve özel alan ihtiyaçlarına saygı duyacağım; bu alanlarda güvenliğini sağlarken çocukların mahremiyetini öncelikli olarak gözeteyeceğim.
3. Yaşam evlerinde çocukların fiziksel güvenliği kadar duygusal ihtiyaçlarını da gözeteyeceğim; huzursuzluk, kaygı veya destek ihtiyacı hissettiklerinde ve talep ettiklerinde, onları yalnız bırakmayacağım, gerekli desteği sağlamak ya da ilgili personele yönlendirmek için sorumluluk alacağım.
4. Yatılı okul koşullarında çocukların özel alan, sessizlik ve yalnız kalma ihtiyaçları ile bireysel alanlarına özen göstereceğim.
5. Çocuğun üstün yararını her koşulda öncelikli tutacağım.
6. Her çocuğun ayrımcılığa uğramadan yaşama, gelişme, korunma ve katılım hakkını gözeteyeceğim.
7. Toplumsal cinsiyet eşitliğini gözeterek ayrımcılıkla mücadele edeceğim.
8. Çocukların tüm kimliklerine, cinsiyet kimliği ve ifadesi dâhil olmak üzere, saygı göstereceğim.
9. Çocukların yaşına ve gelişim düzeyine uygun olarak daha fazla özerklik geliştirebilecekleri ortamların oluşmasını destekleyeceğim.
10. Cinsiyet temelli ayrımcılıkların ve eşitsizliklerin önlenmesi için aktif sorumluluk alacağım.
11. Çocukların her türlü konuyu ve endişeyi açıkça dile getirebileceği, açık iletişim kültürünün var olduğu alanlar yaratacak; onları haklarını öğrenmeye, savunmaya ve yaşatmaya teşvik edeceğim.
12. Çocuklarla birebir görüşmeleri mümkün olduğunca görünür ve izlenebilir alanlarda gerçekleştireceğim.
13. Çocukların kendilerini özgürce ifade etmelerini, güçlü yönlerini keşfetmelerini ve hak temelli farkındalıklarını artırmalarını destekleyeceğim.
14. Çocukların duygusal güvenliklerini gözeterek, onlarla empatik, destekleyici ve yargılayıcı olmayan bir iletişim kuracağım.
15. Tüm eğitim ve yaşam ortamlarında destekleyici, yargılayıcı olmayan, şiddetten arındırılmış ilişkiler kuracak; saygılı, kapsayıcı, şefkatli ve sahici bir iletişim dili benimseyeceğim.
16. Şiddetsiz, saygılı ve kapsayıcı iletişimin okul kültürünün temeli olduğunu biliyorum. Cinsiyetçi, ayrımcı veya otoriter bir dil yerine bu iletişim biçimini her koşulda esas alacak; şiddet, küfür ve argo içeren ifadelerden uzak duracağım.
17. Akademik olduğu kadar sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimi de destekleyen çok boyutlu bir yaklaşımı benimseyecek; bu konuda kurumu ve kendimi geliştireceğim.

18. Çocuklar için farklılıkların tanındığı, destekleyici ve kapsayıcı ortamlar yaratacak; yatakhane koşullarında ise özel alan, sessizlik ve yalnız kalma ihtiyaçlarına özen göstereceğim.
19. Okul/sanal ortamda öğrencilere yönelik zorbalık, siber zorbalık, dışlama ve ayrımcılık gibi davranışların önlenmesi için sistematik çalışmalar yürüteceğim.
20. Hem çocuklarla hem birlikte çalıştığım yetişkinlerle barışçıl ilişkiler kuracak; şiddetin her türüsünden uzak duracağım.
21. Çocukların güvenliğini sağlamak amacıyla da olsa, kontrol ve müdahale davranışlarımın, çocukları rahatsız ve ayrımcılığa uğramış hissettirmemesine özen göstereceğim.
22. Çocukları, yetişkinlerle eş değer hak sahibi bireyler olarak göreceğim; özel yaşamlarına, kimliklerine ve kişiliklerine her zaman saygı göstereceğim.
23. Çocuklara yönelik tüm faaliyetlerde şeffaflık, izlenebilirlik ve hesap verebilirlik ilkelerini esas alacağım.
24. Çocukların kendilerini ifade edebilecekleri güvenli alanlar yaratacak; görüş ve katılımları için güvenli alanlar oluşturulmasını sağlayacağım.
25. Çocukların duygularını bastırmadan ifade edebilecekleri ortamlar yaratacağım; endişelerini dile getirdiklerinde onları dikkatle dinleyecek ve ciddiye alacağım.
26. İhmal, istismar veya kötü muameleye dair her türlü şüpheyi kurumun bildirim mekanizmaları çerçevesinde derhal rapor edeceğim.
27. Engelli veya özel gereksinimi olan çocukların erişim ve katılım haklarını gözeteceğim.

ASLA

1. Çocukların mahremiyetini ihlal etmeyecek, özel eşyalarına saygı duyacak ve onların rızası olmadan kişisel alanlarına müdahale etmeyeceğim. Aksini yapmam gereken durumlar oluştuğunda, bu durumun çocuğun güvenliği/iyi olma hali için olduğuna emin olacağım.
2. Çocukları kendi evime/yaşam alanıma götürmeyeceğim, özellikle de benimle yalnız kalacakları bir ortamda onlarla bulunmayacağım. Öğrencilerle yalnız kalmam gereken durumlarda (örneğin; laboratuvar çalışması, bireysel proje desteği vb.) görüşmelerin mümkünse okul sınırları içinde, kapısı açık veya görünür bir alanda, kurumun bilgi ve onayı dâhilinde gerçekleştirilmesini sağlayacağım.
3. Çocuklarla özel nitelikte bireysel ilişkiler kurmayacağım, okulun kurumsal sınırlarını ihlal etmeyeceğim.
4. Çocuklarla sosyal medya üzerinden arkadaşlık kurmayacak, onlarla takipleşmeyeceğim.
5. Çocukların kişisel bilgilerini, iletişim verilerini veya görsellerini sosyal medya platformlarında, dijital uygulamalarda veya üçüncü şahıslarla paylaşmayacağım. Ayrıca, çocuklara ait görsellerin yapay zekâ uygulamaları dâhil herhangi bir dijital platforma yüklenmesini veya bu görsellerin herhangi bir amaçla (örneğin; içerik üretimi, tanıtım vb.) kullanılmasını sağlamayacağım.
6. 18 yaşından küçük biriyle romantik veya cinsel içerikli hiçbir ilişki kurmayacağım.

7. Çocuklara, ailelerine ya da ait oldukları topluluklara yönelik ayrımcı, dışlayıcı, aşağılayıcı, cinsiyetçi, istismar edici veya tehditkâr bir dil kullanmayacağım.
8. Yetişkin olarak sahip olduğum güç pozisyonunu, çocukları yönlendirmek, korkutmak, cezalandırmak veya onları bana bağımlı kılmak amacıyla kullanmayacağım.
9. Bir çocuğun kendisi için yapabileceği şeyleri onun yerine yapmayacak, gelişiminin ve birey olma sürecinin önünde engel olmayacağım.
10. Çocuklardan veya ailelerinden maddi değeri olan ya da kişisel kullanıma yönelik hediye almayacağım, çıkar ilişkisi kurmayacağım.
11. Çalışma saatlerim içerisinde alkol veya herhangi bir madde etkisi altında olmayacağım.
12. Bağışçıların, ziyaretçilerin ve/ya diğer üçüncü şahısların çocuklarla yalnız kalmasına izin vermeyeceğim.
13. Çocukların yaşadığı sorunları dile getirdiklerinde onları suçlayıcı, küçümseyici ya da azarlayıcı bir tutum içinde olmayacağım.
14. Çocukların kendilerini ifade etmelerine engel olacak biçimde baskı oluşturmayacağım.
15. Çocukları utandıracak, küçük düşürecek, aralarında karşılaştırma ya da rekabet yaratacak şekilde davranmayacağım.
16. Kendi inançlarım ve doğrularım üzerinden çocuklara herhangi bir şekilde yargılayıcı ya da kısıtlayıcı öneri ve taleplerde bulunmayacağım.
17. Çocuklarla iletişimde cinsiyetçi ya da cinsiyetçi atıf içeren hitaplar (kızım, oğlum, aslanım, aşkım, prenses vb.) kullanmayacak, istemedikleri hiçbir ifade biçimini dayatmayacağım.
18. Fiziksel, duygusal, cinsel veya ekonomik hiçbir istismar biçimine müsamaha göstermeyeceğim.
19. Çocuklara vurmayacağım ya da başka bir şekilde çocuklara fiziksel saldırı veya fiziksel istismarda bulunmayacağım.
20. Çocukları yetişkinlerle eş değerli ve hak sahibi bireyler olarak göreceğim; özel yaşamlarına, kimliklerine ve kişiliklerine saygı göstermeyi ihmal etmeyeceğim.

Yukarıda belirtilen davranış kurallarını okudum, anladım ve bu kurallara uygun hareket edeceğimi kabul, beyan ve taahhüt ederim:

- Belirtilen davranış kurallarına tam uyum göstereceğimi,
- Bu kurallara uymamam halinde kurum içi yaptırımları ve gerekli durumlarda yasal süreçleri kabul ettiğimi,
- Davranış kurallarının ihlal edildiğine tanık olduğumda ya da bir çocuktan buna yönelik bir bilgi aldığımda ihlal davranışında bulunanları uyaracağımı ve gerektiğinde bildireceğimi beyan ederim.

Ad Soyad:

Görevi / Unvanı:

Tarih:

İmza:

EK 2: ÇOCUK GÜVENLİĞİ BİLDİRİM FORMU - ÇOCUKLAR İÇİN

Merhaba, kendini güvensiz hissettiğin bir durum yaşadığında ya da başka bir çocuğun başına gelen bir durumu anlatmak istediğinde, bu formu doldurarak bize bilgi verebilirsin. Buraya yazdıkların gizli kalır ve sadece sana destek olacak kişilerle paylaşırız. Anlatmak istemediğin konular da olabilir, bunu tamamen senin isteğine bağlı olarak konuşabiliriz. Senin güvenliğin her şeyden önemlidir.

Formu bize gönderdikten sonra gün içinde cevaplayacağız.

Adın ne? (İsmi vermek istemeyebilirsin.)

Kaçıncı sınıftasın?

Nerede Oldu?

- ☐ Okulda
☐ Yaşam evinde
☐ Sosyal medyada
☐ Başka bir yerde:

Ne zaman Oldu? (Tarih veya yaklaşık bir zaman aralığı verebilirsin.)

Bu olay kimle ilgili?

- ☐ Benim başıma geldi
☐ Bir arkadaşımın başına geldi
☐ Başka biriyle ilgili

Ne oldu, anlatır mısın? (Resim çizebilir ya da yazabilirsin.)

Ekleme istediğin başka bir şey var mı?

EK 3: ÇOCUK GÜVENLİĞİ BİLDİRİM FORMU - YETİŞKİNLER İÇİN

Bu form, çocuk güvenliği ile ilgili ihmal, istismar, zorbalık, şiddet, tehdit vb. durumları bildirmek içindir. Verdiğiniz bilgiler gizli tutulacak, yalnızca destek olacak ilgili kişilerle paylaşılacaktır.

Bildirimi Yapan Kişinin Adı-Soyadı:

E-postanız:

Bildirim Konusu Kime Dair?

- ☐ Öğrenci
☐ Başka bir çocuk
☐ Bir yetişkin
☐ Diğer:

Olay Ne Zaman Gerçekleşti?

Tarih:

Saat (Tahmini):

Nerede Gerçekleşti?

- ☐ Okulda
☐ Yaşam evinde
☐ Sosyal medyada
☐ Başka bir yerde:

Olayı anlatır mısınız? (Somut ve tarafsız bilgi veriniz.)

Ek Bilgiler (Varsa)

Şahit oldunuz mu?

☐ Evet ☐ Hayır

Görgü tanığı var mı? Varsa kim?

Fotoğraf, ekran görüntüsü, belge vb. var mı?

☐ Evet (Eklendi) ☐ Hayır

Formu Alan Kişi/Birim:

Tarih:

İmza:

Darüssafaka
1863 EĞİTİM
KURUMLARI

2025